

ARCHEOLOGIENOTA

Kasterlee-Villapark

DEEL II – PROGRAMMA VAN MAATREGELEN

2023I69 BUREAUSTUDIE
2023I261 LANDSCHAPPELIJK BODEMONDERZOEK

ATELIER ILSE ROOVERS
ARCHEOLOGISCHE STUDIES
RAPPORT 98

Atelier Ilse Roovers

G&R BV

Bergstraat 39

2861 Onze-Lieve-Vrouw-Waver

0495 / 88 72 88

© Atelier Ilse Roovers, Archeologienota Kasterlee-Villapark, *Archeologische studies 98*, 2023.

Illustratie voorblad: Document van 9-2-1961 uit het archief van het NDO, thans in bewaring bij het AOE. Ter beschikking gesteld door erfgoedconsulent Jef Van Doninck IOED Noorderkempen.

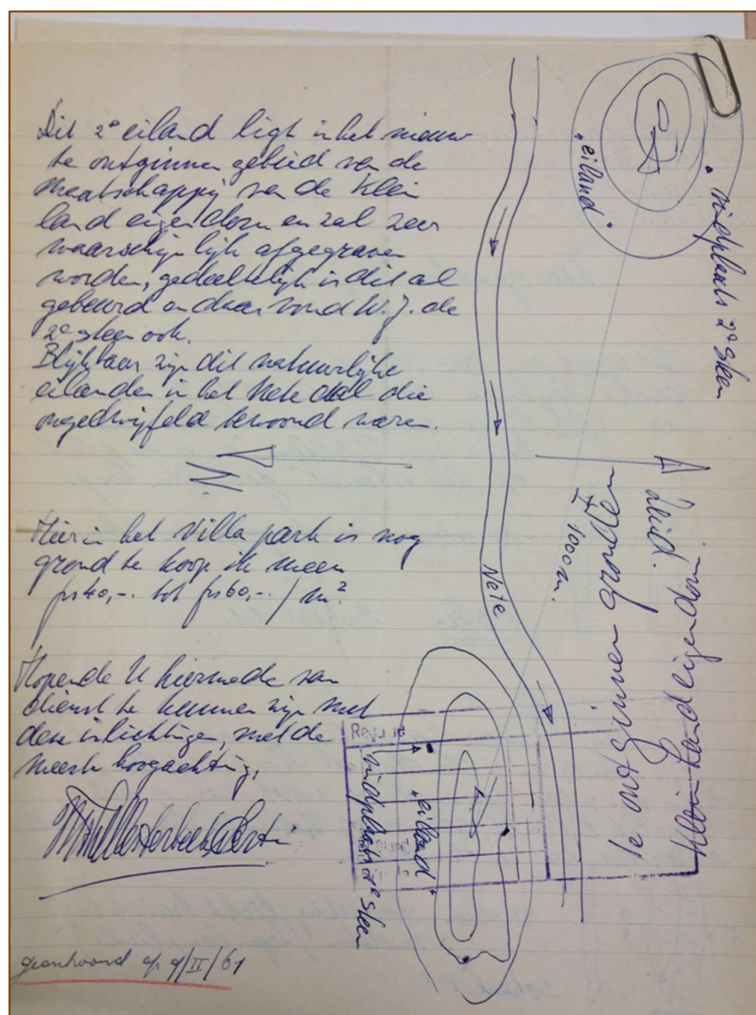
Op de teksten, foto's en tekeningen geldt een auteursrecht. Gelieve mij de wens om gebruik te maken van de teksten of illustraties schriftelijk over te maken. Deze uitgave mag niet zonder bronvermelding worden vervoelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt. Gegevens worden niet gedeeld met derden zonder uitdrukkelijke toestemming van de opdrachtgevers of initiatiefnemers. Atelier Ilse Roovers aanvaardt geen aansprakelijkheid voor eventuele schade voortvloeiend uit de toepassing van de adviezen of het gebruik van de resultaten van dit onderzoek.

ARCHEOLOGIENOTA

Kasterlee-Villapark

DEEL II – PROGRAMMA VAN MAATREGELEN

2023I69 BUREAUSTUDIE
2023C281 LANDSCHAPPELIJK BODEMONDERZOEK

Ilse Roovers

Onze-Lieve-Vrouw-Waver
2023

Inhoudstafel

DEEL II : PROGRAMMA VAN MAATREGELEN

1	INLEIDING	5
1.1	Administratieve fiche	5
1.2	Aanleiding vooronderzoek	6
1.3	Impact op de bodem van de geplande werken.....	7
2	RESULTATEN VAN HET VOORONDERZOEK.....	9
3	ADVIES VAN HET VERVOLGONDERZOEK.....	10
	Bibliografische referenties.....	11
	Lijst van figuren.....	11

1 INLEIDING

1.1 Administratieve fiche

Project	Archeologienota Kasterlee-Villapark	
Projectcode	2023I69 Bureaustudie	
	2023I261 Landschappelijk bodemonderzoek	
Oppervlakte terrein	ca. 11.798 m ²	
Geplande ingreep	Verkaveling	
Wetgeving	De wetgeving met betrekking tot de archeologie: het onroerend erfgoed decreet van 12 juli 2013 en het onroerend erfgoed besluit van 16 mei 2014, die voor archeologie in werking traden op 1 juni 2016, gewijzigd op 18 juli 2017 en met terugwerkende kracht toepasbaar vanaf 1 juni 2017.	
Gemeente	Mol	
Provincie	Antwerpen	
Arrondissement	Turnhout	
Kadastrale gegevens	Kasterlee 2 ^{de} afdeling, Sectie D, 223/Y/15221/T/6223/W/31223/C/36	
Bounding Box	X	Y
	187368.8	187518.8
	1210625.0	210518.3
Autorisatie	Ilse Roovers, OE/ERK/Archeoloog/2019/00032 en assistent-aardkundige	
Auteur	Ilse Roovers	
Onderzoekstermijn	September 2023	

1.2 Aanleiding vooronderzoek

Deze archeologienota is opgemaakt naar aanleiding van een **verkaveling van gronden**, gelegen op de hoek van de straat Villapark en de Koekoekstraat te Lichtaart, deelgemeente van Kasterlee, percelen 2de afdeling, Sectie D, 223/Y/15, 221/T/6, 223/W/31 en 223/C/36. De percelen zijn volgens het gewestplan in woonparkgebied gelegen.

De verkaveling omvat **drie loten voor open bebouwing**. Het vierde lot, dat thans is ingericht met een woning en tuin, wordt uit de verkaveling gesloten. De woning blijft behouden, er wordt geen sloopvergunning aangevraagd. De totale oppervlakte van het terrein bedraagt 11.798 m² waarvan ca. 4.100 m² wordt ingenomen door een ven en ca. 3.732 m² door het restperceel. Het grondoppervlak van de verkaveling bedraagt daardoor ca. **3.966 m²**.

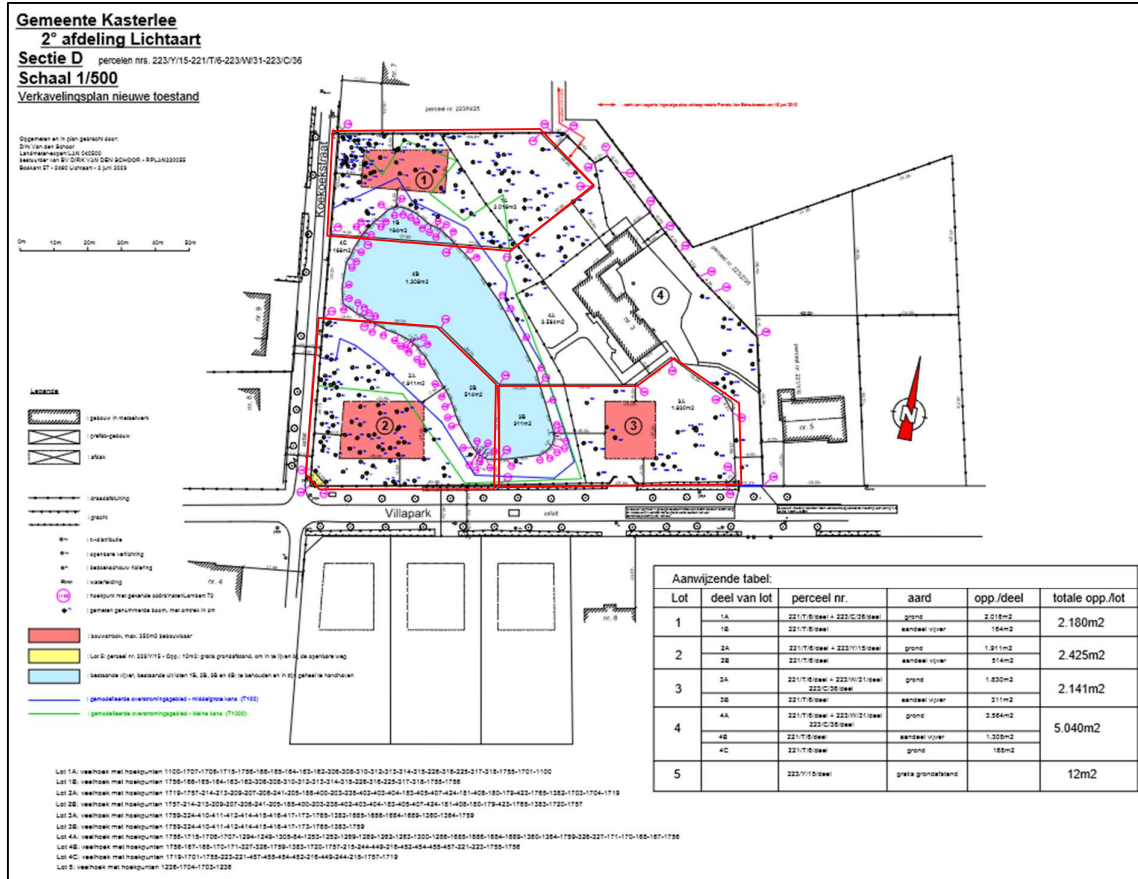
Figuur 1: Afbakening van het plangebied op het grootschalig referentie bestand (bron: geopunt)

1.3 Impact op de bodem van de geplande werken

De initiatiefnemer dient een aanvraag tot het bekomen van een omgevingsvergunning voor een **verkaveling** in. De verkaveling omvat drie loten voor open bebouwing. De zones waar de hoofdgebouwen worden ingeplant, liggen vast. De exacte uitvoering en de diepte van de verstoringen zijn nog niet gekend. Lot 4 is een restperceel met de bestaande woning Villapark 3 die behouden blijft. Er wordt geen sloopvergunning aangevraagd. Lot 5 (12 m²) wordt afgestaan aan het openbaar domein.

De gemeente Kasterlee legt **bijkomende verkavelingsvoorschriften** op voor **woonparkgebieden**. Het bestaande **ven** moet behouden blijven en gehandhaafd worden. Het ven wordt verdeeld over de loten 1 tot 4. Voor de loten 1 tot 3 bedraagt de bouwzone maximaal 250 m² per lot. De tuinzone, die moet aansluiten aan de bouwzone, bedraagt maximaal 10% van het grondoppervlak per lot. Het wateroppervlak van het ven wordt niet meegeteld in de berekening van de tuinzones. Er geldt een **kapverbod**: alleen de bomen in de bouwzones en de aansluitende tuinzones voor de loten 1 tot 3 mogen gekapt worden. Alle overige bomen moeten behouden blijven. Ze zijn genummerd en aangeduid op het bijhorende plan van de verkaveling (figuur 6-7).

Bij een aanvraag voor een omgevingsvergunning voor het verkavelen van gronden wordt in principe het volledige plangebied in rekening genomen voor de archeologische evaluatie. De totale oppervlakte van het terrein bedraagt 11.798 m² waarvan ca. 4.100 m² wordt ingenomen door een ven en ca. 3.732 m² door restperceel lot 4. De oppervlakte van de verkaveling van de loten 1 tot 3 bedraagt daardoor in totaal ca. **3.966 m²**. Vanwege de bijkomende **verkavelingsvoorschriften voor woonparkgebieden** beslaat de **zone waar bodemingrepen mogen uitgevoerd worden ca. 1.325 m²**. In een zone van 11.048 m² zijn geen bodemingrepen toegelaten omdat er een kapverbod geldt.

Figuur 2: Plan van de nieuwe toestand. De contour van de nieuwe loten 1 tot 3 is aangeduid in het rood (bron: opdrachtgever)

2 RESULTATEN VAN HET VOORONDERZOEK

Op de volgende onderzoeksvragen werd tijdens het bureauonderzoek een antwoord geformuleerd:

- Welke gegevens bieden de gekende bronnen over archeologie en cultuurhistorie m.b.t. het plangebied?
- Hoe evolueerde het landschap? Is er een evolutie in het grondgebruik ter hoogte van het projectgebied?
- Wat is de impact van de geplande werken op het bodemarchief? Wat zijn de gekende verstoringen?
- Is verder aanvullend vooronderzoek noodzakelijk?

De resultaten van het bureauonderzoek worden besproken in deel I, Hoofdstuk 5 Synthese, p. 42.

Aanvullend is een landschappelijk bodemonderzoek d.m.v. boringen uitgevoerd om een antwoord te kennen op de volgende onderzoeksvragen:

- Wat is de invloed geweest van de huidige bebouwing en de werken aan het ven op het bodemprofiel?
- Wat is de bewaringsgraad van de gekarteerde bodemseries Zeg, Zdgx en Zcp?
- Welke horizonten kunnen we onderscheiden in het bodemprofiel?
- Is er nog een podzol aanwezig? Zijn de E- en B-horizonten aanwezig? Wat is de bewaringsgraad daarvan?
- Wat is de diepte van de C-horizont?

De resultaten van het landschappelijk bodemonderzoek d.m.v. boringen worden besproken in deel I, Hoofdstuk 5. Synthese, p. 43.

3 ADVIES VAN HET VERVOLGONDERZOEK

Op basis van de bureaustudie aangevuld met een landschappelijk bodemonderzoek d.m.v. landschappelijke boringen is het mogelijk om voor het plangebied Kasterlee-Villapark een gemotiveerd advies te formuleren of er al dan niet verder archeologisch vooronderzoek moet uitgevoerd worden:

- Verdergezet archeologisch onderzoek naar **steentijdsites met hoge densiteit aan artefacten** wordt **niet geadviseerd**. Er was een medium tot hoge kans op het aantreffen van deze vindplaatsen op basis van de landschappelijke context. De landschappelijke boringen tonen aan dat de kans op kennisvermeerdering zo goed als nihil is door recente bodemverstoringen.
- Verdergezet archeologisch onderzoek naar **sporensites vanaf het laat neolithicum** wordt **niet geadviseerd**. De bureaustudie toont aan dat er een lage kans is op het aantreffen van sporensites vanaf het laat neolithicum tot de nieuwe tijd. De kans is zeer klein om nog intacte sporen aan te treffen die een waardevolle bijdrage kunnen leveren aan onze archeologische kennis.

Op basis van de kosten-baten analyse en het feit dat er maar een zeer beperkt deel van het terrein kan onderzocht worden vanwege de verkavelingsvoorschriften in dit woonparkgebied worden er geen bijkomende vervolgonderzoeken geadviseerd. Er wordt geen **programma van maatregelen** uitgewerkt.

Bibliografische referenties

UITGEGEVEN BRONNEN

Agentschap Onroerend Erfgoed, 2019: Code van Goede Praktijk voor de uitvoering en rapportage over archeologisch vooronderzoek en archeologische opgravingen en het gebruik van metaaldetectoren, versie 4.

ERVYNCK A., DEBRUYNE S. & RIBBENS R. 2015: *Assessment, Een handleiding voor de archeoloog*. Onroerend Erfgoed, Beleidsdomein Ruimtelijke Ordening, Woonbeleid en Onroerend Erfgoed.

VAN GILS M. & MEYLEMANS E. 2022: Booronderzoeken. Vooronderzoek naar artefactensites uit de steentijd: methodiek en afwegingen, *Afwegingskaders agentschap Onroerend Erfgoed nr. 11*, 2022.

DIGITALE BRONNEN

Centraal Archeologische Inventaris: cai.erfgoed.net en www.geovlaanderen.gisvlaanderen.be/geovlaanderen/cai/

Databank ondergrond Vlaanderen: dov.vlaanderen.be

Geopunt Vlaanderen: www.geopunt.be

Lijst van figuren

Figuur 1: Afbakening van het plangebied op het grootschalig referentie bestand (bron: geopunt)

Figuur 2: Plan van de nieuwe toestand (bron: initiatiefnemer)

ATELIER ILSE ROOVERS
ARCHEOLOGISCHE STUDIES